

Stosowanie pasów bezpieczeństwa w Polsce w 2018 roku

Autorzy opracowania:
Maria Dąbrowska-Loranc
Anna Zielińska
Katarzyna Sicińska

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Streszczenie	3
2. Metodologia.....	4
3. Wyniki badań stosowania pasów bezpieczeństwa na obszarze kraju.....	5
3.1. Samochody osobowe.....	5
3.2. Pozostałe pojazdy	8
3.3. Zmiany czasowe	9
4. Wyniki badań stosowania pasów bezpieczeństwa w poszczególnych województwach	12
4.1. Porównanie województw	12
4.2. Charakterystyka województw	13
5. Podsumowanie i rekomendacje	17

1. Streszczenie

W 2018 roku w 3 województwach przeprowadzono badania mające na celu między innymi zebranie danych o stosowaniu pasów bezpieczeństwa przez kierujących i pasażerów pojazdów osobowych, dostawczych i ciężarowych. Badania przeprowadzono w okresie maj – listopad 2018 roku w 16 punktach pomiarowych w następujących województwach: dolnośląskie, kujawsko-pomorskie i śląskie.

Ogółem zebrano dane dotyczące 20 599 użytkowników pojazdów (w tym 18 361 dotyczące użytkowników samochodów osobowych).

Zastosowano metodę obserwacji z zewnątrz. W każdym województwie wykonano pomiary na drogach różnych kategorii (krajowych, wojewódzkich, powiatowych), w obszarach zabudowanych i poza obszarami zabudowanymi oraz w dużych miastach.

Uzyskano następujące wyniki:

/// **Wskaźnik używania pasów w 2018 roku wyniósł 95%.**

/// Wśród użytkowników **samochodów osobowych:**

- **Pasy bezpieczeństwa stosowało 97% kierujących, 98% pasażerów z przodu oraz 88% pasażerów z tyłu.**
- Nieco częściej pasy stosowały kobiety niż mężczyźni (98%, w porównaniu do 96%).
- **Najczęściej pasy zapinały osoby w średnim wieku 25-60 lat (97%), najrzadziej zapięte były osoby starsze (94%).**
- Na drogach krajowych pasy stosowano dużo częściej niż na drogach powiatowych (96% w porównaniu do 90%). Częściej pasy zapinano w obszarze niezabudowanym (97%) niż w obszarze zabudowanym (96%).

/// **Zanotowano dużo niższy stopień używania pasów bezpieczeństwa przez kierujących i pasażerów pojazdów innych niż samochody osobowe:**

- Samochody dostawcze – 85%,
- Samochody ciężarowe – 83%.

/// Badanie zostało przeprowadzone **w trzech województwach**. Analiza danych wykazała, że najczęściej w samochodach osobowych pasy były stosowane w **województwie dolnośląskim (97%)**. W pozostałych badanych województwach wskaźnik stosowania był tylko nieco niższy: **województwo kujawsko-pomorskie (95%), województwo śląskie (96%)**.

/// Pasy częściej zapinają mieszkańcy dużych miast niż całych województw: **Bydgoszcz, Wrocław, Katowice (98%)**.

/// W latach 2004-2014 nastąpił znaczny wzrost stosowania pasów – o ponad 20 punktów procentowych. **W latach 2016 – 2018 zmiany są już niewielkie, a stopień zapinania Pasów w Polsce jest na wysokim poziomie.**

2. Metodologia

Badania dotyczące stosowania pasów bezpieczeństwa w pojazdach przeprowadzono w okresie maj– listopad 2018 roku w 3 województwach (dolnośląskie, kujawsko-pomorskie i śląskie).

W celu zebrania danych zastosowano metodę obserwacji z zewnątrz. W każdym województwie wykonano pomiary na drogach różnych kategorii (krajowych, wojewódzkich, powiatowych), w obszarach zabudowanych i poza obszarami zabudowanymi oraz w dużych miastach. Metodologia ta była stosowana podczas badań wykonywanych przez ITS w latach 2014-2015 na zlecenie Sekretariatu Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

W każdym punkcie pomiary prowadzono w dni powszednie, w dobrych warunkach atmosferycznych w porze dziennej, przez minimum 2 godziny. W jednym punkcie obserwacyjnym dane były zbierane przez 1 do 3 specjalnie przeszkolonych obserwatorów.

Liczba zbadanych pojazdów zależała od lokalizacji punktu pomiarowego:

- /// duże miasta– minimum 2000 pojazdów,
- /// drogi krajowe – minimum 1000 pojazdów,
- /// drogi wojewódzkie – minimum 500 pojazdów,
- /// drogi powiatowe – minimum 250 pojazdów.

Do rejestracji wyników obserwacji stosowano dedykowaną aplikację na urządzenia mobilne umożliwiającą zapisywanie, segregowanie i wysyłanie zgromadzonych danych na serwer bezpośrednio po zakończeniu pomiarów. Aplikacja nie rejestrowała danych niepełnych.

Rejestracji podlegały następujące parametry:

- /// typ pojazdu: samochód osobowy, , samochód ciężarowy, samochód dostawczy,
- /// rodzaj uczestnika ruchu: kierujący, pasażer z przodu, pasażer z tyłu,
- /// płeć uczestnika ruchu: kobieta, mężczyzna,
- /// wiek uczestnika ruchu: dzieci (0-17 lat); młodzież (18-24 lata), dorośli (25-60 lat), osoby starsze (61 lat i więcej).

Ogółem zebrano dane dotyczące 15 288 pojazdów, w tym:

- /// 13 128 osobowych,
- /// 660 ciężarowych,
- /// 1 500 dostawczych.

Zebrano dane o 20 581 użytkownikach pojazdów, w tym:

- /// 15 288 kierujących,
- /// 5 233 pasażerach: 4 068 z przodu, 1 165 z tyłu.

3. Wyniki badań stosowania pasów bezpieczeństwa na obszarze kraju

3.1. Samochody osobowe

W niniejszym rozdziale zaprezentowano dane bez uwzględnienia czynnika wagowego, który zastosowany został wyłącznie do obliczenia wskaźnika ogólnego.

W badaniach przeprowadzonych w 2018 roku zebrano dane o 18 361 osobach podróżujących samochodami osobowymi, w tym o 13 128 kierujących, 4 068 pasażerach z przodu i 1 165 pasażerach z tyłu. 96 % spośród zbadanych kierujących i pasażerów samochodów osobowych było zapiętych w pasy bezpieczeństwa, w tym:

/// w podziale na miejsce w pojeździe:

- kierujących - 97%,
- pasażerów z przodu - 98%,
- pasażerów z tyłu - 88%,

/// w podziale na wiek:

- wśród dzieci (0-17) - 95%,
- wśród młodzieży (18-24) - 96%,
- wśród dorosłych (25-60) - 97%,
- wśród osób starszych (powyżej 60 lat) - 94%,

/// w podziale na płeć:

- wśród kobiet - 98%,
- wśród mężczyzn - 96%,

/// w podziale na obszar:

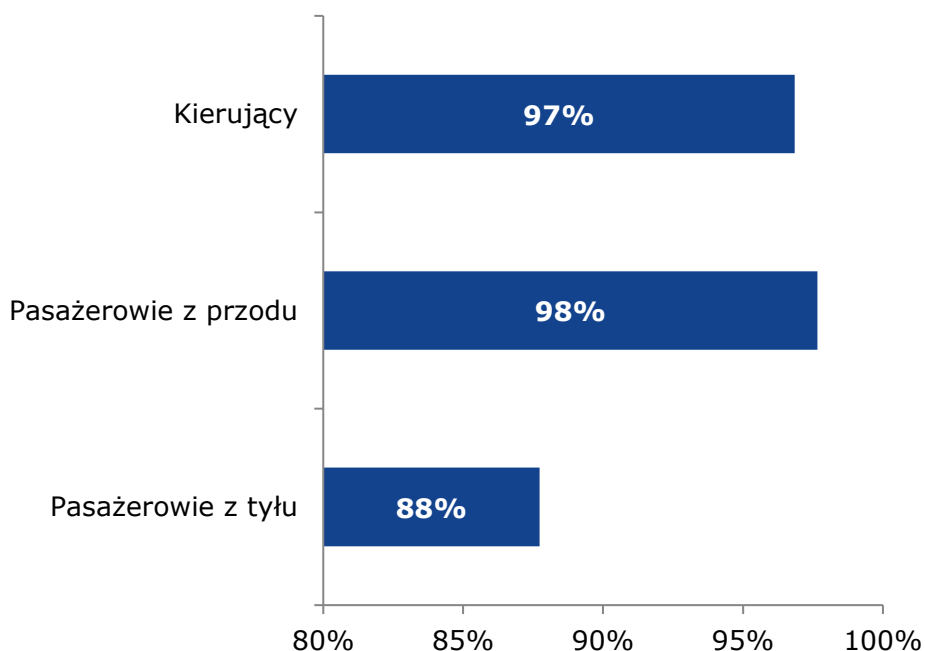
- w obszarze zabudowanym - 96%,
- w obszarze niezabudowanym - 97%.

W samochodach osobowych podobnie jak w kolejnych latach pasy bezpieczeństwa częściej stosowali kierowcy i pasażerowie siedzący z przodu, niż pasażerowie siedzący z tyłu.

Tab. 3.1.1. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na miejsce w pojeździe w 2018 roku

Miejsce w pojeździe	Liczba zbadanych	W pasach	
		liczba	%
Kierujący	13128	12714	97%
Pasażerowie z przodu	4068	3973	98%
Pasażerowie z tyłu	1165	1022	88%
Razem	18361	17709	96%

Rys.3.1.1. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na miejsce w 2018 roku

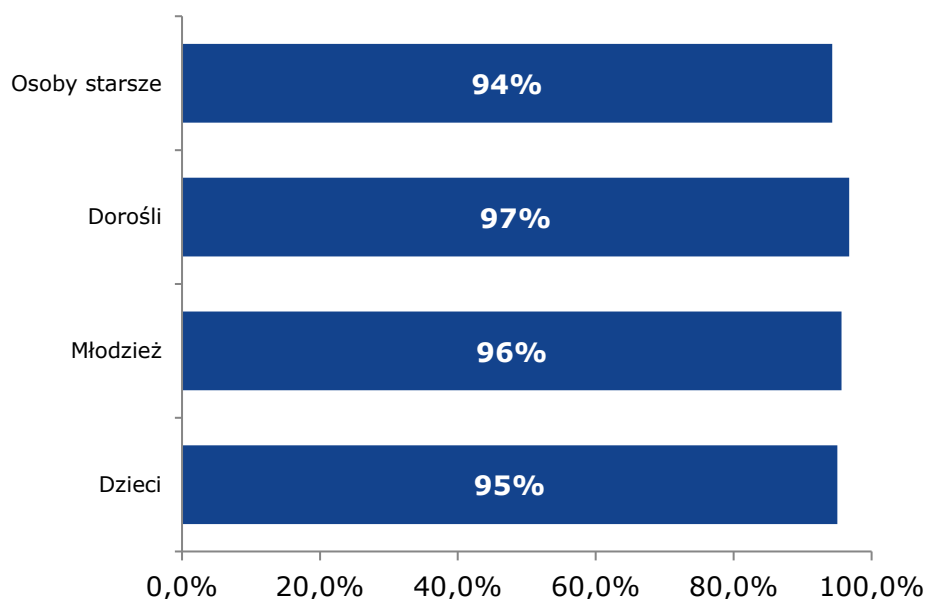

W 2018 roku podobnie jak w latach ubiegłych, pasy najczęściej zapinały osoby w wieku 25 - 60 lat (97%). Rzadziej zapięte były osoby starsze. Kobiety jak w poprzednich latach częściej zapinały pasy niż mężczyźni.

Tab. 3.1.2. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na wiek użytkowników pojazdów w 2018 roku

Wiek	Liczba zbadanych	W pasach	
		liczba	%
Dzieci (0-17)	1064	1011	95%
Młodzież (18-24)	1957	1872	96%
Dorośli (25-60)	14642	14168	97%
Osoby starsze (61 i więcej)	698	658	94%
Razem	18361	17709	96%

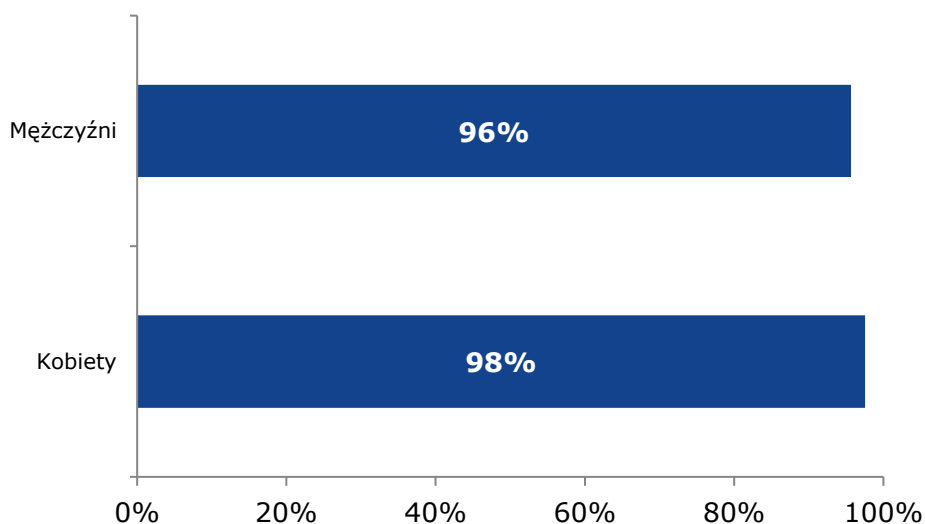
Rys.3.1.2. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na wiek użytkowników pojazdów w 2018 roku

Tab. 3.1.3. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na płeć w 2018 roku

Płeć	Liczba zbadanych	W pasach	
		liczba	%
Kobiety	7702	7512	98%
Mężczyźni	10659	10197	96%
Razem	18361	17709	96%

Rys. 3.1.3. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na płeć w 201 roku

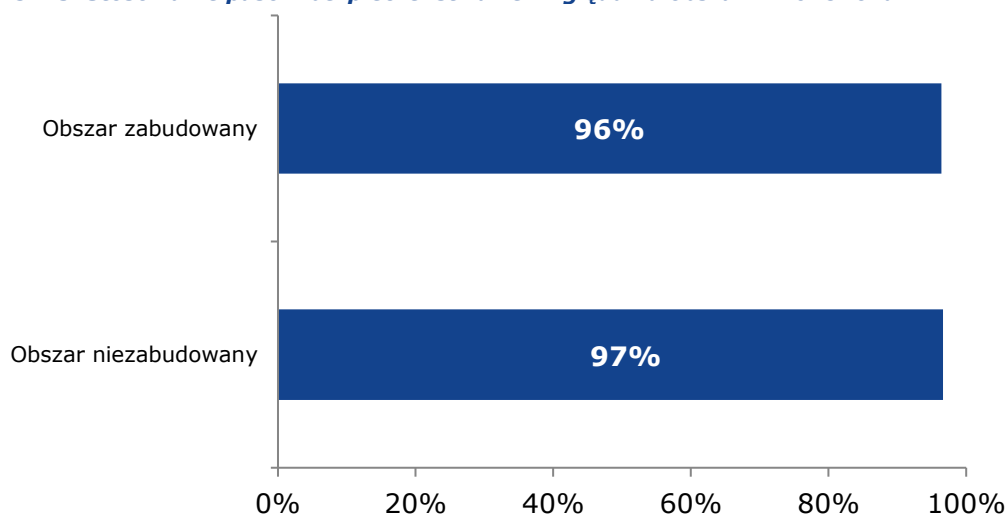

Analiza wyników badań przeprowadzonych w 2018 roku wskazuje, że stopień zapinania pasów przez kierowców i pasażerów samochodów osobowych jest nieznacznie niższy w obszarze zabudowanym niż w obszarze niezabudowanym.

Tab. 3.1.4. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na obszar w 2018 roku

Obszar	Liczba zbadanych	W pasach	
		liczba	%
Obszar zabudowany	13157	12680	96%
Obszar niezabudowany	5204	5029	97%
Razem	18361	17709	96%

Rys. 3.1.5. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na obszar w 2018 roku

3.2. Pozostałe pojazdy

W badaniu zebrano dane o 1 554 osobach podróżujących samochodami dostawczymi. 85% spośród zbadanych kierowców i pasażerów samochodów dostawczych było zapiętych w pasy bezpieczeństwa.

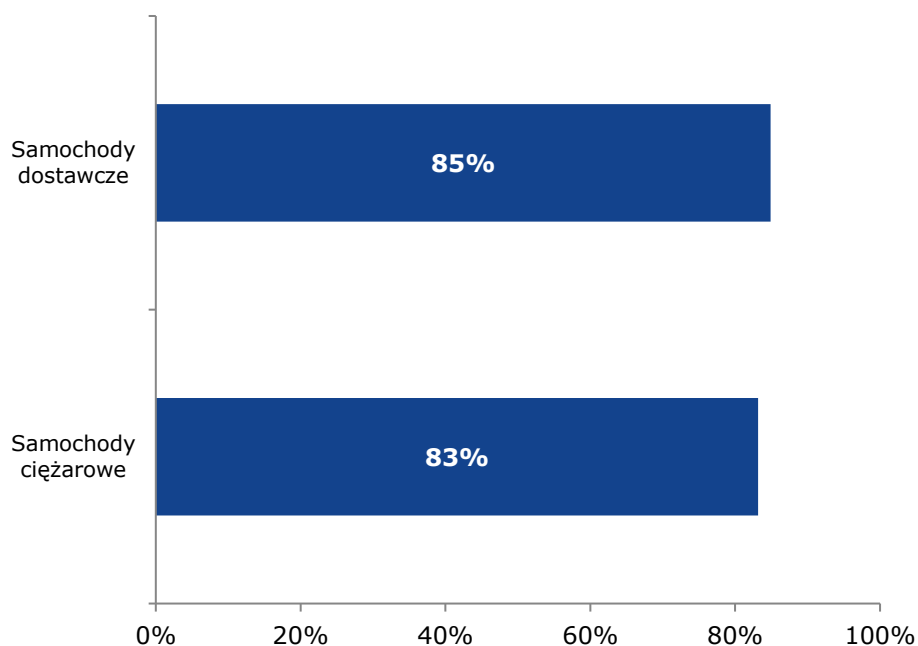
Ponadto w badaniu zebrano dane o 666 osobach podróżujących samochodami ciężarowymi. 83% spośród zbadanych kierowców i pasażerów samochodów ciężarowych było zapiętych w pasy bezpieczeństwa.

Tab. 3.2.1. Stosowanie pasów bezpieczeństwa w innych pojazdach w 2018 roku

Inne pojazdy	Liczba zbadanych	W pasach	
		liczba	%
Samochody ciężarowe	666	554	83%
Samochody dostawcze	1554	1319	85%
Razem	2220	1873	84%

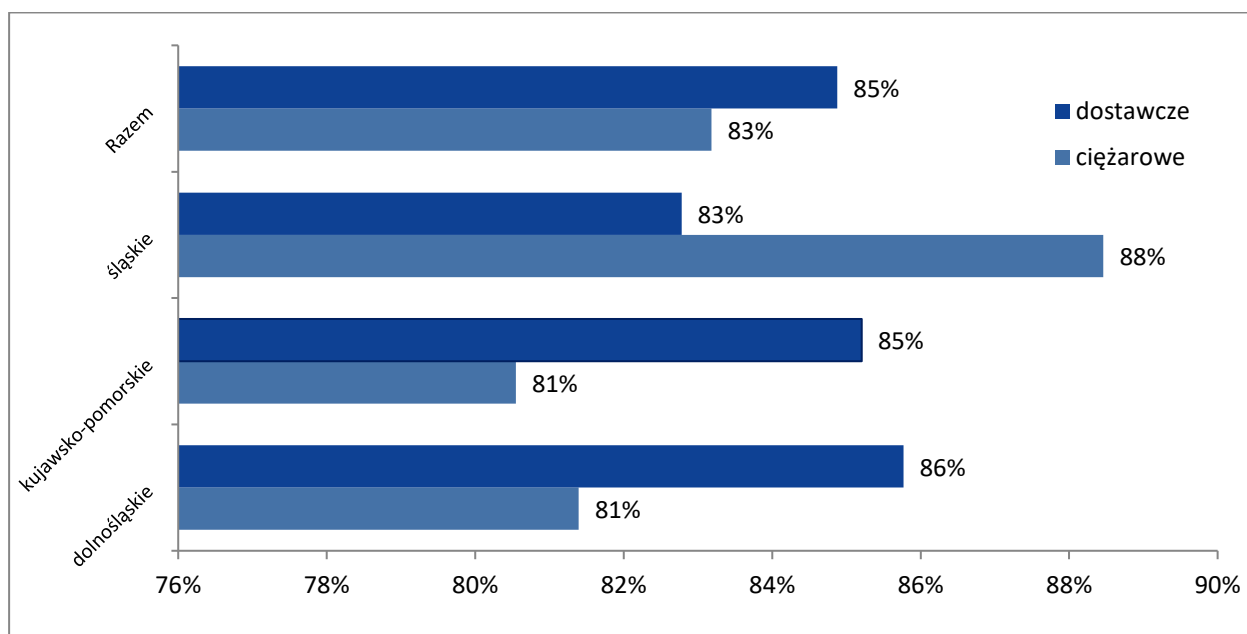

Rys.3.2.1. Stosowanie pasów bezpieczeństwa w innych pojazdach w 2018 roku

Najczęściej pasy zapinali kierowcy pojazdów ciężarowych w województwie, a najrzadziej w województwie kujawsko-pomorskim i dolnośląskim. Kierowcy samochodów dostawczych częściej zapinali pasy w województwach dolnośląskim i kujawsko-pomorskim, a rzadziej w województwie śląskim.

Rys.3.2.1. Stosowanie pasów bezpieczeństwa w innych pojazdach w województwach w 2018 roku

3.3. Zmiany czasowe

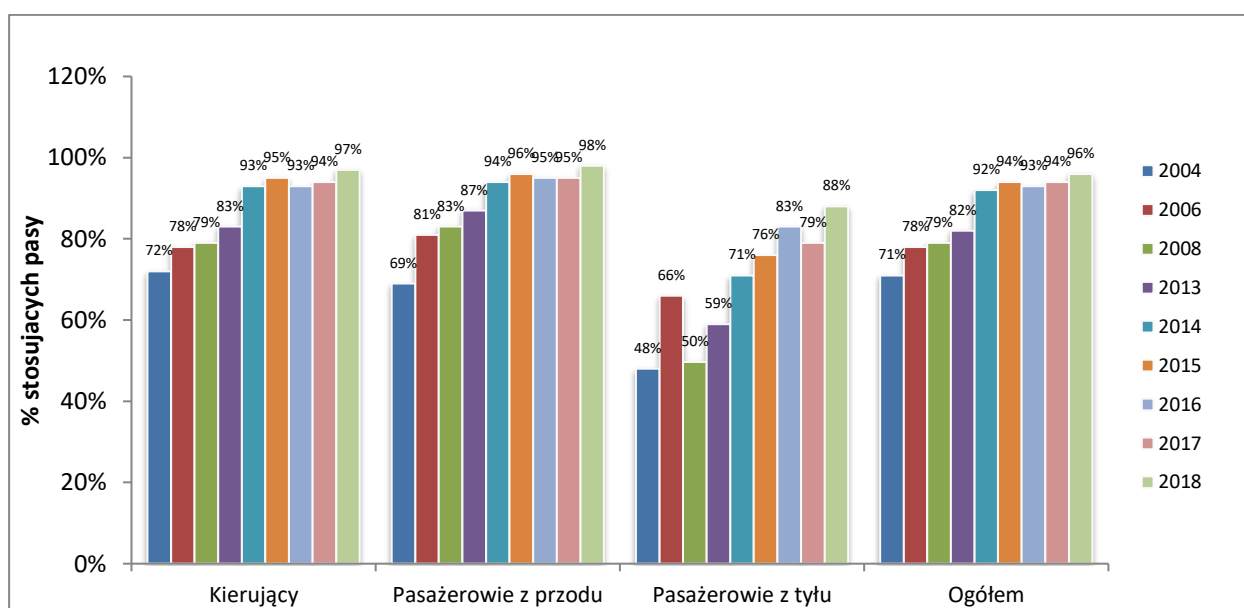
Porównania wyników badań przeprowadzonych w 2018 roku z wynikami z lat poprzednich zostały wykonane w oparciu o zestawienia z badań z lat 2004-2017 wykonane w ramach ogólnopolskich pomiarów realizowanych w latach 2014-2015 na zlecenie Sekretariatu Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego oraz badania przeprowadzone przez Instytut Transportu Samochodowego w ramach Polskiego Obserwatorium BRD w latach 2016 i 2017 w 6 województwach (lubelskie, mazowieckie, wielkopolskie, łódzkie, pomorskie i świętokrzyskie).

Porównanie stosowania pasów bezpieczeństwa w kolejnych latach 2004, 2006, 2008, 2013, 2014, 2016 i 2017 przez kierowców i pasażerów w samochodach osobowych wskazuje na stopniowy wzrost stosowania pasów w zbadanych grupach. W 2018 roku w porównaniu do 2017 roku zanotowano wzrost zapinania pasów przez kierowców z przodu o 3%, a przez pasażerów z tyłu aż o 9%. Od lat wskaźnik stosowania pasów zarówno wśród pasażerów z przodu jak i kierowców jest znacznie wyższy niż wśród pasażerów z tyłu.

Tab. 3.3.1. Stopień stosowania pasów bezpieczeństwa przez kierowców i pasażerów w samochodach osobowych w latach 2004, 2006, 2008, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017

Rok	Kierujący	Pasażerowie z przodu	Pasażerowie z tyłu	Ogółem
2004	72%	69%	48%	71%
2006	78%	81%	66%	78%
2008	79%	83%	50%	79%
2013	83%	87%	59%	82%
2014	93%	94%	71%	92%
2015	95%	96%	76%	94%
2016	93%	95%	83%	93%
2017	94%	95%	79%	94%
2018	97%	98%	88%	96%

Rys.3.3.1. Stopień stosowania pasów bezpieczeństwa przez kierowców i pasażerów w samochodach osobowych w latach 2004, 2006, 2008, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018

Porównanie badań stosowania pasów bezpieczeństwa przeprowadzonych w latach 2014, 2015, 2016 i 2017 wskazuje na utrzymanie podobnego poziomu używania pasów przez kierowców i pasażerów na przednich siedzeniach. Zarówno kierowcy i pasażerowie z przodu stosowali pasy częściej niż pasażerowie z tyłu. W 2018 roku zanotowano wzrost w stosunku do roku poprzedniego stosowania pasów przez kierowców i pasażerów z przodu o 3%, a przez pasażerów z tyłu o 9% (o 17 % w stosunku do roku 2014). Po przekroczeniu 90% tendencja wzrostowa jest już mniej dynamiczna.

Tab. 3.3.2. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na miejsce w pojeździe w latach 2014-2017

Miejsce w pojeździe	2014	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017
Kierujący	93%	95%	93%	94%	97%	+3%
Pasażerowie z przodu	94%	96%	95%	95%	98%	+3%
Pasażerowie z tyłu	71%	76%	83%	79%	88%	+9%

4. Wyniki badań stosowania pasów bezpieczeństwa w poszczególnych województwach

4.1. Porównanie województw

W niniejszym rozdziale przedstawiono wyniki przeprowadzonych w 2018 roku badań dotyczących stosowania pasów bezpieczeństwa w samochodach osobowych oraz porównanie zmian czasowych w odniesieniu do trzech województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego i śląskiego.

Dla każdego województwa porównano dane dotyczące pomiarów wykonanych na drogach krajowych, wojewódzkich, powiatowych oraz w dużych miastach w odniesieniu tylko do samochodów osobowych. Na wykresach przedstawiono następujące wyniki pomiarów w postaci wskaźnika stosowania pasów bezpieczeństwa w zbadanej próbie:

- /// ogólny wskaźnik stosowania pasów w samochodach osobowych w województwie,
- /// wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa wg obszaru zabudowanego i niezabudowanego,
- /// wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa wg wieku użytkowników pojazdów,
- /// wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa wg płci użytkowników pojazdów,
- /// wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa wg miejsca w pojeździe.

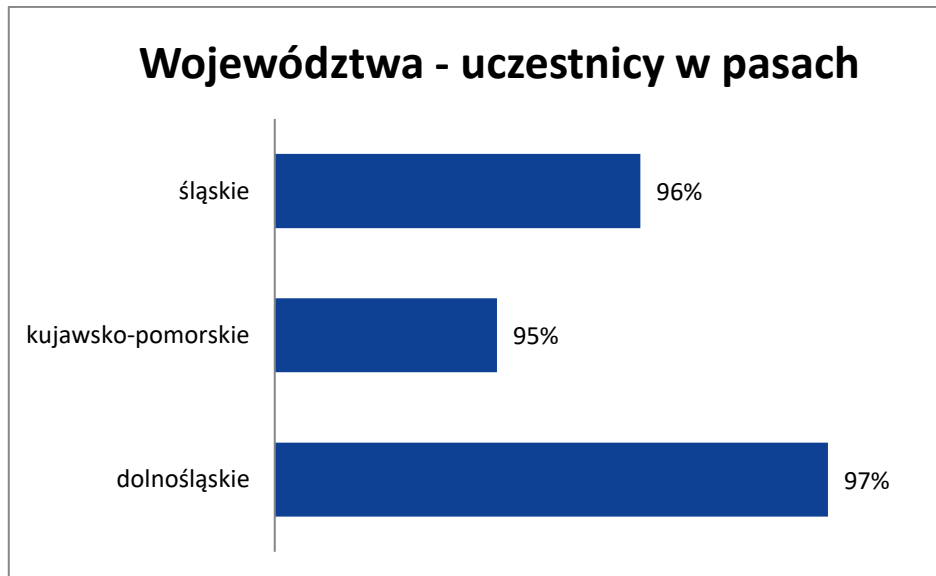
Wyniki badań przeprowadzonych w 2018 roku porównano do wyników badań z 2004, 2006, 2008, 2014, 2015 roku dla trzech województw. Porównania dotyczą wskaźnika stosowania pasów bezpieczeństwa w samochodach osobowych przez kierujących, pasażerów z przodu, pasażerów z tyłu oraz ogółem wszystkich użytkowników samochodów osobowych w próbach badawczych z poszczególnych lat.

Porównanie wyników kolejnych pomiarów z lat 2004- 2018 wskazuje stabilizację jeśli chodzi o wskaźnik zapinania pasów bezpieczeństwa w grupie zbadanych użytkowników samochodów osobowych w poszczególnych województwach. W województwie śląskim wskaźnik zmalał o 1 punkt procentowy w stosunku do 2015 roku, w województwie kujawsko pomorskim i dolnośląskim wzrósł o 1 punkt procentowy.

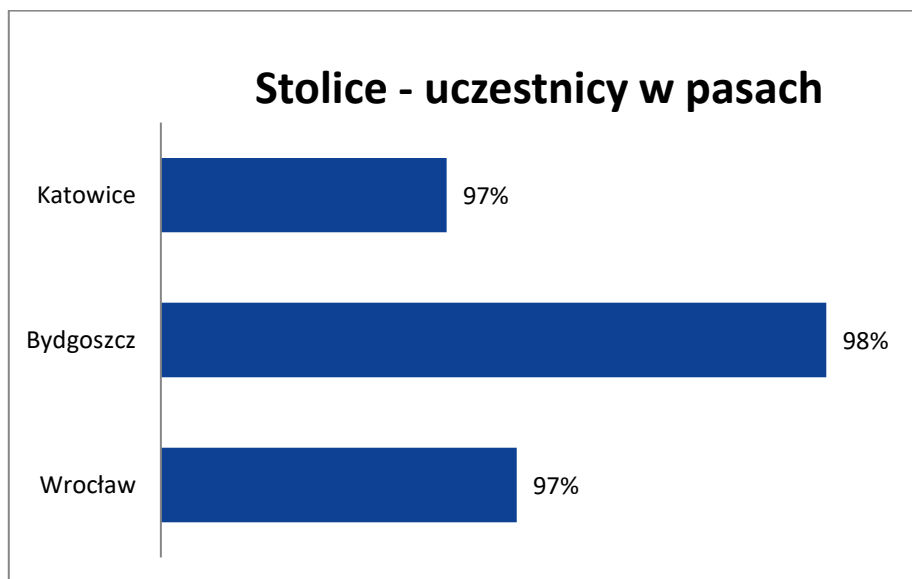
Wskaźnik zapinania pasów jest podobny w trzech badanych województwach, przy czym najwyższy w województwie dolnośląskim (97%), mniejszy w województwie śląskim (96%), a najmniejszy w województwie kujawsko-pomorskim (95%).

Wskaźnik zapinania podobnie jak w poprzednich latach jest wyższy w stolicach województw niż w całym województwie. Jeśli chodzi o porównanie miast to wskaźnik stosowania pasów jest podobny w Bydgoszczy, Katowicach i we Wrocławiu i wynosi 98%.

Rys.4.1.2. Stopień stosowania pasów bezpieczeństwa w poszczególnych województwach w 2018 roku

Rys.4.1.2. Stopień stosowania pasów bezpieczeństwa w poszczególnych miastach w 2018 roku

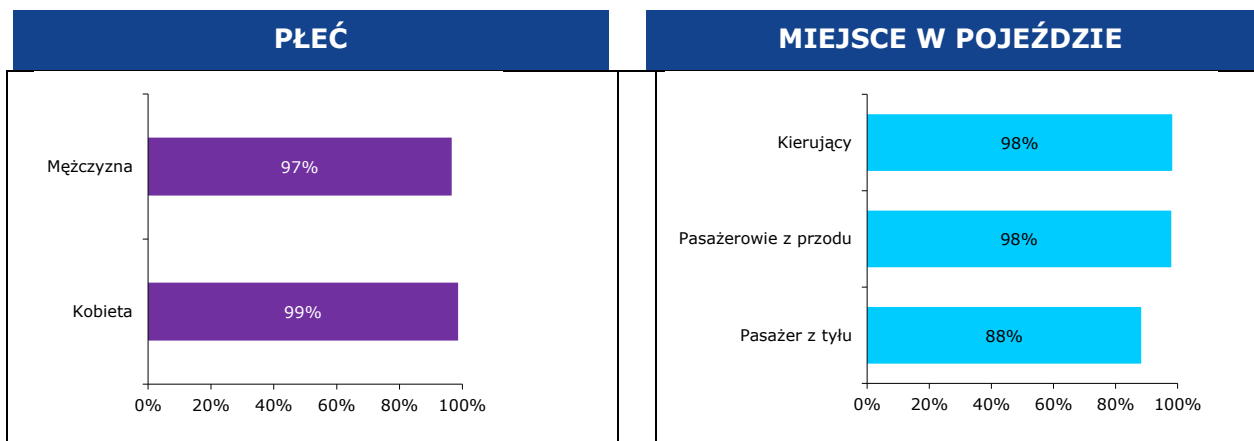
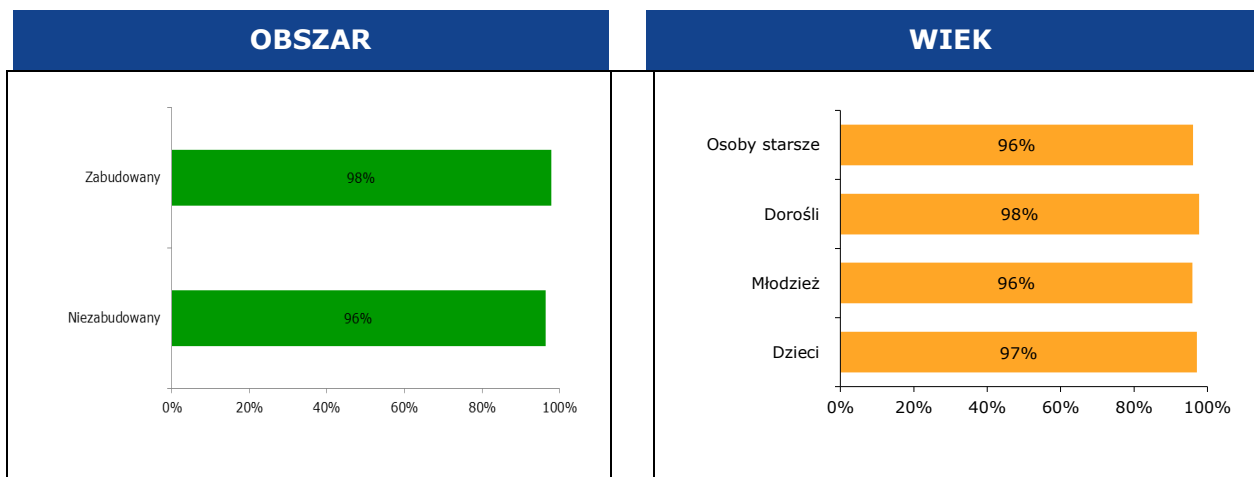

4.2. Charakterystyka województw

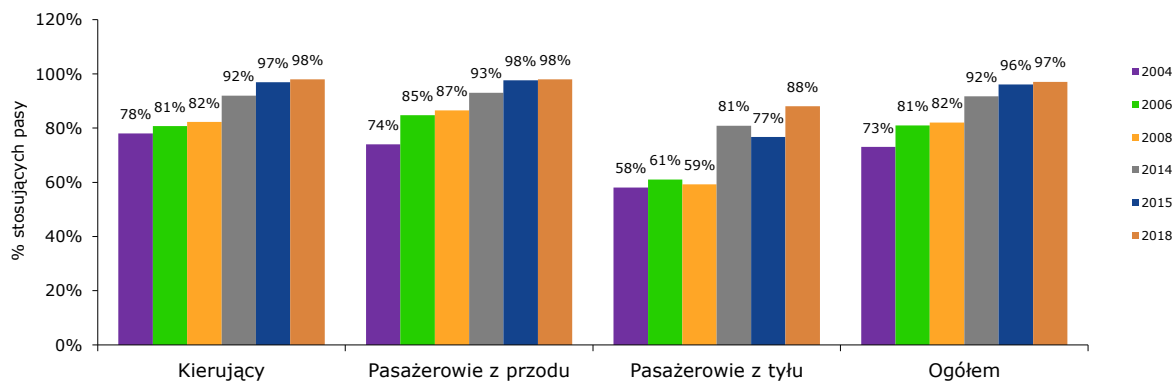
DOLNOŚLĄSKIE

W województwie dolnośląskim obserwacje zostały wykonane w sześciu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 7 698 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 7 501 osób (97%). We Wrocławiu pasy zapinało 98% kierowców, 99% pasażerów z przodu pojazdu oraz 88% pasażerów siedzących z tyłu pojazdów.

ZMIANY CZASOWE

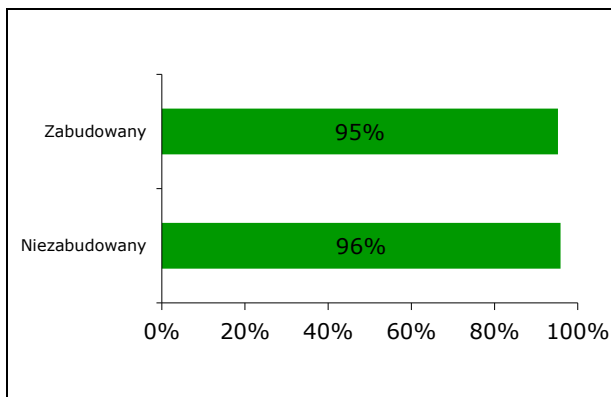

KUJAWSKO - POMORSKIE

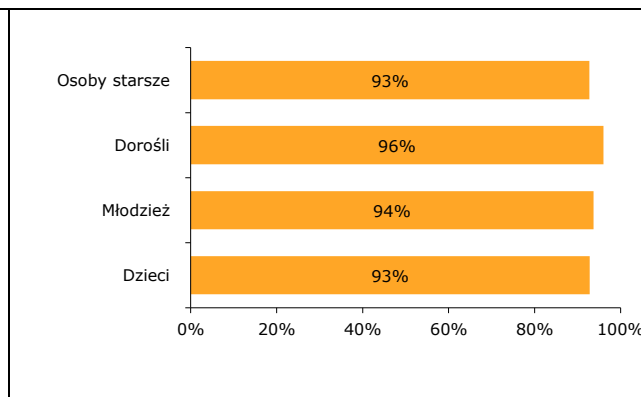

W województwie kujawsko-pomorskim obserwacje zostały wykonane w sześciu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 6 475 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 6 176 osób (95%). W Bydgoszczy pasy zapinało 99% kierowców i pasażerów z przodu pojazdu oraz 93% pasażerów siedzących z tyłu pojazdów.

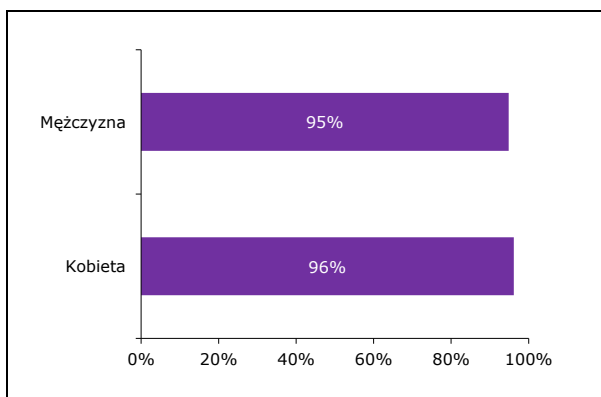
OBSZAR

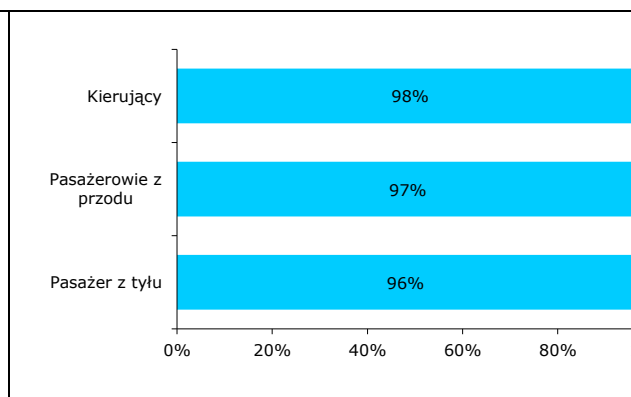
WIEK

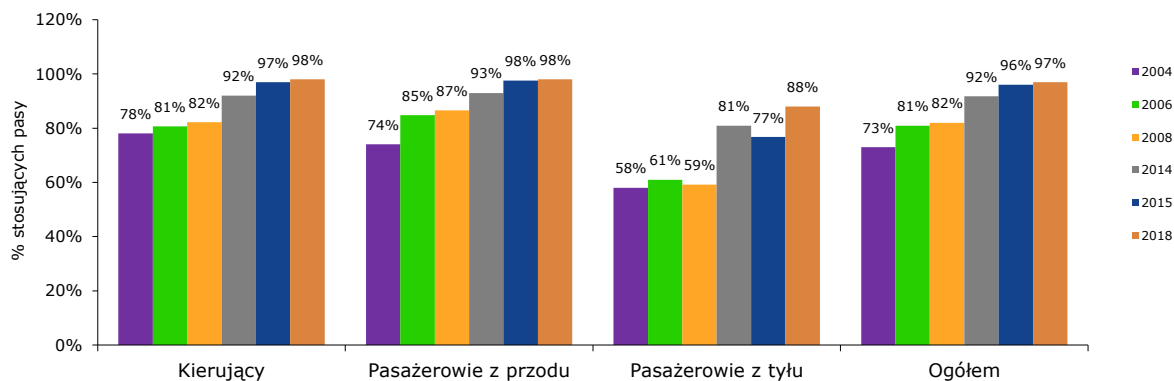
PŁEĆ

MIEJSCE W POJEŹDZIE

ZMIANY CZASOWE

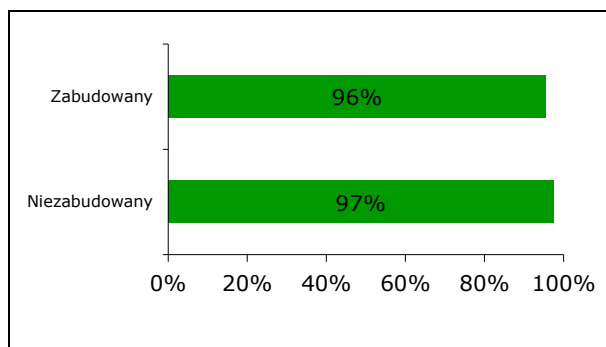

ŚLĄSKIE

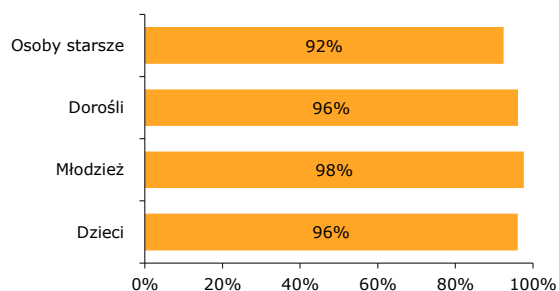

W województwie śląskim obserwacje zostały wykonane w pięciu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 4 188 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 4 032 osób (96%). W Katowicach pasy zapinało 97% kierowców, 99% pasażerów z przodu i 92% pasażerów siedzących z tyłu wszystkich pojazdów.

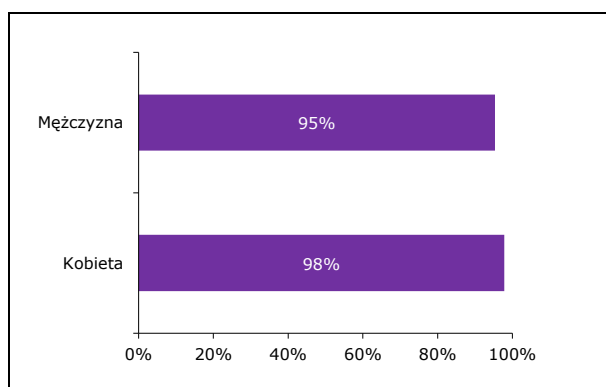
OBSZAR

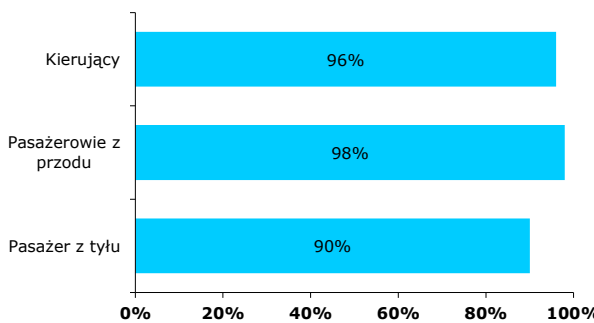
WIEK

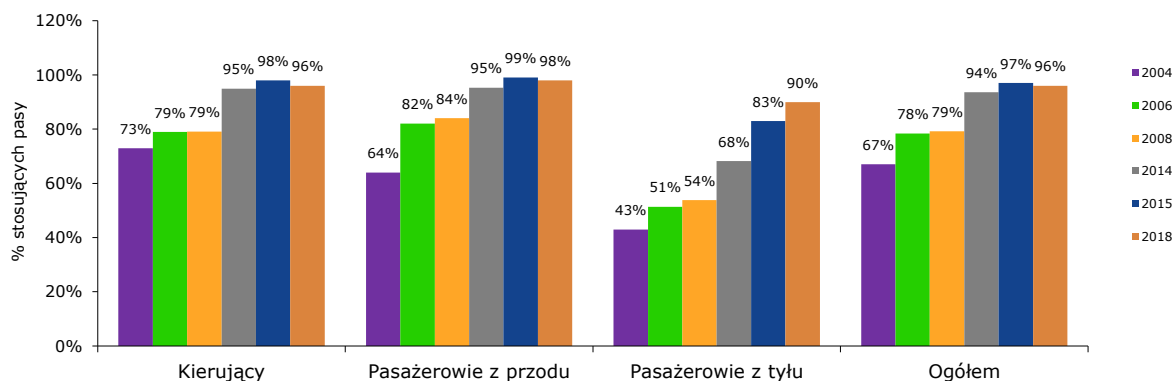
PŁEĆ

MIJSCA W POJEŹDZIE

ZMIANY CZASOWE

5. Podsumowanie i rekomendacje

Wyniki przeprowadzonych w latach 2004 – 2018 badań wskazują na duży wzrost stosowania pasów bezpieczeństwa we wszystkich rodzajach pojazdów. W niektórych regionach kraju w ciągu 10 lat 2004-2014 nastąpił wzrost stosowania pasów w samochodach osobowych aż o 30 punktów procentowych osiągając poziom powyżej 90%. Porównanie pomiarów z lat 2014 – 2018 wskazują na o wiele mniejszą dynamikę wzrostu. Zmiany w ostatnim roku wyniosły 3 punkty procentowe dla kierowców i pasażerów z przodu i aż 9 punktów procentowych w stosunku do pasażerów z tyłu.

Zmiany wykazane w trakcie badań mogą wskazywać na skuteczność podejmowanych w ostatnich latach działań, w tym w szczególności działań edukacyjnych oraz kampanii informacyjno-promocyjnych prowadzonych w kraju w zakresie pasów bezpieczeństwa oraz intensyfikacji w obszarze nadzoru.

Wskaźnik na poziomie prawie 100% kierowców i pasażerów samochodów osobowych zapinających pasy bezpieczeństwa podczas jazdy plasuje Polskę na dobrej pozycji w rankingach międzynarodowych.

